

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Lyse Neo AS
Postboks 8124
4069 Stavanger

Vår dato: **30 JUN 2011**
Vår ref.: NVE 201002959-24 ke/sbj
Arkiv:
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Sissel Belgen Jakobsen
22 95 90 98

Lyse Neo AS – Sammenslåing av konsesjonsområdene Forus og Jåttåvågen - Oversendelse av revidert fjernvarmekonsesjon

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Lyse Neo AS revidert konsesjon for å slå sammen ovennevnte konsesjonsområder i Stavanger, Sandnes og Sola kommuner, Rogaland fylke. Sammenslåingen vil innebære bygging av en ca 2,5 km lang overføringsledning mellom konsesjonsområdene. Samtidig gis Lyse Neo AS konsesjon for å bygge og drive en ny 22 MW forbrenningslinje for avfall i Bærheim energisentral på Stokka i Sandnes kommune.

NVEs tillatelse sendes tiltakshaver som vedlegg. Konsesjonen er også tilgjengelig på NVEs nettsted; www.nve.no. Denne tillatelsen kan påklages, se opplysninger i konsesjonsdokumentet. Eventuelle klager vil bli sendt Lyse Neo AS til uttalelse før saken legges fram for Olje- og energidepartementet.

Vi ber Lyse Neo AS underrette grunneierne/rettighetshaverne og eventuelle tilstøtende fjernvarmekonsesjonærer om tillatelsen. Underretningen skal etter forvaltningsloven gi opplysninger bl.a. om klageadgang, klagefrist og retten til å se sakens dokumenter. Vi ber derfor om at kopi av tillatelsen sendes grunneierne/rettighetshaverne. Kopi av orienteringen skal sendes NVE.

Søknaden

Lyse Neo AS søkte den 26.11.2011 om konsesjon for å knytte de to eksisterende konsesjonsområdene på Forus og Jåttåvågen sammen til ett fjernvarmeanlegg. Sammenslåingen vil innebære bygging av en ca 2,5 km lang overføringsledning mellom konsesjonsområdene, utvidelse av Jåttåvågen konsesjonsområde og noen mindre justeringer. Etter sammenslåingen vil de to eksisterende 2,65 MW gasskjelene på Boganes sykehjem fortsatt benyttes som spiss- og reservelast for anlegget. To 3 MW gassbaserte kjeler som i dag står i en midlertidig varmesentral på Jåttåvågen, søkes benyttet som flyttbare midlertidige kjeler.

Lyse Neo AS søkte også konsesjon for å bygge og drive en ny 22 MW forbrenningslinje for avfall i Bærheim energisentral på Stokka i Sandnes kommune. Anlegget vil bestå av en kjelehall som i tillegg til ovn og kjel også inneholder anlegg for røykgasskondensering, turbinrom og tekniske rom for ventilasjon, vannbehandling etc. Anlegget vil også produsere strøm gjennom en 4,2 MW dampturbin. Ny tømmehall for avfall etableres som en utvidelse av eksisterende tømmehall. Lyse informerer om at

E-post: nve@nve.no, Internett: www.nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Telefaks: 22 95 90 00

Org.nr: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Drammensveien 211
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER
Telefon: 72 89 65 50

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK
Telefon: 76 92 33 50

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG
Telefon: 33 37 23 00

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE
Telefon: 57 83 36 50

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR
Telefon: 62 53 63 50

Sandnes kommune har godkjent en reguleringsendring for tiltaket, og at rammetillatelse for tiltaket ble gitt 08.09.2009. De informerer også om at det er søkt utslippstillatelse for anlegget.

Bærheim varmesentral er en del av et større industriområde, og utvidelsen av varmesentralen vil i følge tiltakshaver ikke gi vesentlige virkninger for landskapet. Det forventes heller ikke at tiltaket vil gi vesentlige utslipp til luft og vann. Videre skriver tiltakshaver at anlegget ikke vil gi virkninger for fugl, eller problematikk knyttet til støy fra varmesentral og transport.

NVEs behandling

Søknaden ble sendt på høring til berørte instanser 10.01.2011. Høringsfristen var satt til 21.02.2011.

Følgende instanser/organisasjoner fikk søknaden til uttalelse:

Stavanger kommune, Sandnes kommune, Sola kommune, Rogaland fylkeskommune, Fylkesmannen i Rogaland, Natur og Ungdom, Gasnor, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap – region Vest og Lyse Elnett AS.

Høringen ble kunngjort i Norsk Lysingsblad, Stavanger Aftenblad, Sandnesposten og Solabladet.

Innkomne merknader

NVE har mottatt seks høringsuttalelser til søknaden. Disse er sammenfattet under:

Stavanger kommune uttalte seg i brev av 01.04.2011. Formannskapet fattet følgende vedtak:

”Stavanger kommune slutter seg til de generelle merknader som er gitt i saken, og har ingen merknader til at konsesjonsområdet utvides.

Før endelig plassering av ledningen kan avklares, må kommunen involveres. Lyse og kommunen må gjennomgå traseen i detalj og de faktiske konsekvensene plasseringen har i forhold til pågående regulering og eksisterende grøntdrag må avklares.”

Jåttå Utbyggingsselskap AS (JUS) opplyser i brev av 17.02.2011 om at de disponerer og har råderett over området som i kommuneplanens arealdel er disponert til fremtidig boligområde, og at eiendommene gnr 16 bnr 350 og 425 ser ut til å være direkte berørt av omsøkt overføringsledning fra Forus til Jåttåvågen. JUS ber om at en eventuell konsesjon stiller krav om at traseen legges innenfor konsesjonsområdet, og ikke plasseres slik at den gir restriksjoner for fremtidig utbygging av Jåttå nord.

Annelise Faa skriver i e-post av 10.02.2011 at hun er grunneier av Gnr. 16 bnr. 3. Hun ønsker at overføringstrasé legges sørøst for Jåttåveien for så å krysse Jåttåveien og gå videre i Jåttåhaugveien før traseen går mot nordøst inn på Gnr. 3 bnr. 357. Faa ser det som naturlig at traseen legges under planlagt gang- og sykkelsti på nedsiden (sørøst for) av Jåttåveien. Dersom traseen legges på oversiden av veien er det for Faa en forutsetning at den legges i veien.

Ommund Myklebust uttaler seg i e-post av 10.02.2011 på vegne av åtte grunneiere av Gnr. 16 Bnr. 350 kommunenr. 1103, og opplyser at deler av eiendommen er solgt til Skanska og derfor ikke kan inngå avtaler uten at det er i samarbeid med Skanska/Jåttå Utbyggingsselskap. Myklebust ber også om at ledningstraseen legges på andre siden av steingjerdet hvor det bare er utmark, for å unngå å fjerne epletrær.

Solveig Nårstad er grunneier av Gnr Bnr 60, og uttaler i e-post av 21.11.2011 at ledningstraseen ikke bør krysse Jåttåveien under kraftlinja, men legges langs steingjerdet over mot 16/83 før den krysser Jåttåveien og går over 16/3. Begrunnelsen oppgis å være at det er lagt interkommunal vannledning langs

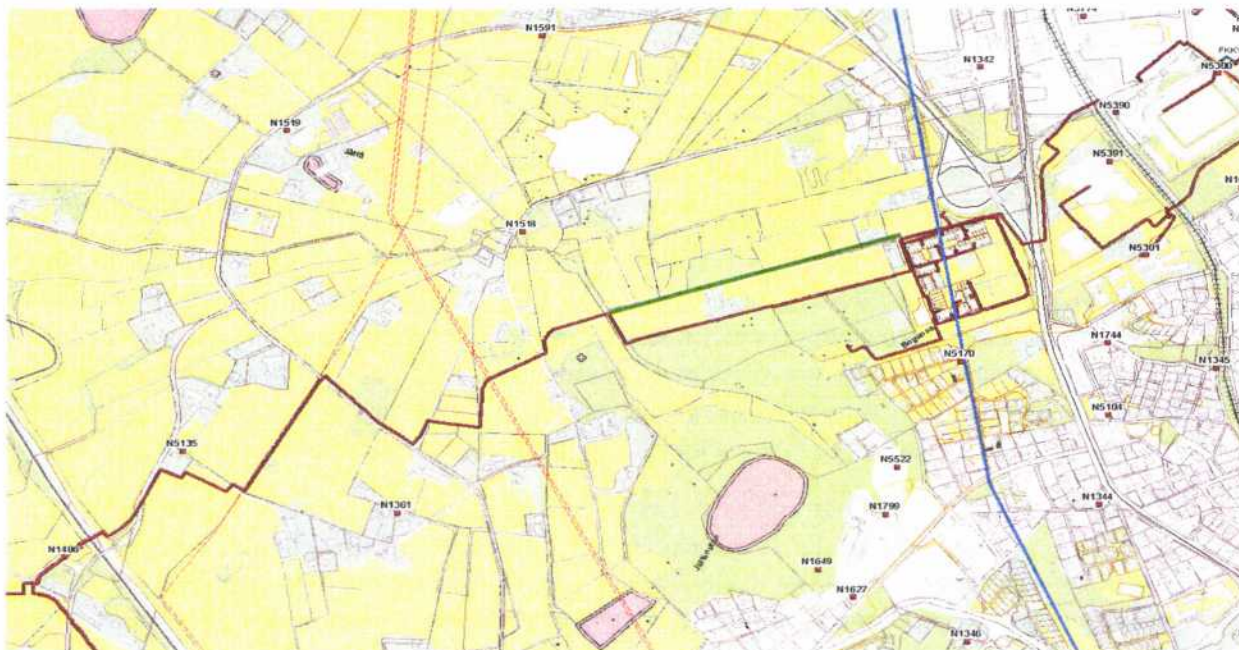
planlagt trasé ved Jåttåveien, å unngå båndlegging av dyrkbar jord og at det er planlagt gang- og sykkelsti på den siden av veien som hun ønsker at den skal legges.

Hun ber også om at det stilles krav til drenering av grøfta med sprengning av fjell for godt fall, og dreneringsmateriell i bunnen av grøfta langs hele traseen.

Rogaland fylkeskommune uttaler seg i brev av 27.01.2011 og 22.03.2011. Fylkeskommunen skriver at deler av planområdet for overføringsledning har potensial for automatisk fredete kulturminner i form av bosetningsspor fra jernalder under markoverflaten. Fylkeskommunen ber om at det gjennomføres nærmere arkeologiske registreringer før de kan komme med endelig uttalelser til saken. Videre anbefaler de at registreringene gjennomføres tidlig i planprosessen, for raskt å kunne avklare eventuelle konflikter. Vedlagt høringsuttalelsen ligger et kostnadsoverslag for registreringene. Det opplyses at tiltakshaver skal dekke kostnadene, og bes om en skriftlig aksept på kostnadsoverslaget. Rogaland fylkeskommune opplyser at de vil kunne gi endelig uttalelse til planene når resultatet av registreringene foreligger.

NVEs vurdering og vedtak

Vedrørende trase for sammenslåing av de to konsesjonsområdene informerer Lyse Neo AS i e-post av 24.03.2011 at de etter dialog med Stavanger kommune har kommet frem til at overføringsledningen skal bygges som vist på følgende figur. Rørnettet illustrert med grønt utgjør en mindre endring sammenlignet med løsningen som sendt på høring:

Figur 1 – overføringsledning mellom Forus og Jåttåvågen

NVE konstaterer at det har kommet inn flere merknader vedrørende detaljer knyttet til fremføring av hovedrørnett. NVE minner i den sammenheng om at konsesjonær må sørge for nødvendige rettigheter for fremføring av fjernvarmenett. Dette kan gjøres enten gjennom minnelige avtaler eller ekspropriasjon. Før igangsetting av anleggsarbeider i nye områder skal konsesjonær kontakte kommune, fylkesmann, eier av vei og andre berørte for å avklare eventuelle virkninger for arealbruk og naturverdier, og undersøke muligheter for koordinering av fjernvarmerør med annen infrastruktur.

Rogaland fylkeskommune skriver at deler av planområdet for overføringsledning har potensial for automatisk fredete kulturminner i form av bosetningsspor fra jernalder under markoverflaten.

Fylkeskommunen ber om at det gjennomføres nærmere arkeologiske registreringer og anbefaler at registreringene gjennomføres tidlig i planprosessen. NVE minner i den sammenheng om at alle fysiske inngrep som kan påvirke kulturminner/kulturmiljøer, skal avklares i medhold av kulturminneloven. NVE forutsetter at konsesjonær tar kontakt med kulturminnemyndighetene i god tid før anleggsarbeidene starter for å avklare eventuelle forhold til automatisk fredete kulturminner i medhold av kulturminneloven § 9. Dersom automatisk fredete kulturminner blir avdekket, plikter konsesjonæren å stanse arbeidet med fjernvarmeanlegget og varsle kulturminnemyndighetene i henhold til kulturminneloven § 8.

NVE konstaterer at det ikke er kommet inn merknader til omsøkt utvidelse av varmesentralen på Bærheim. NVE konstaterer videre at Sandnes kommune har godkjent en reguleringsendring for tiltaket, og at rammetillatelse for tiltaket ble gitt 08.09.2009. NVE legger derfor til grunn at utvidelsen av varmesentralen byggesaksbehandles av Sandnes kommune. Sammenslåing av de to konsesjonsområdene og etablering av en ny avfallsforbrenningslinje på Bærheim, vil etter NVEs vurdering øke bruken av fornybart brensel til fordel for gass, som i dag benyttes som grunnlast i konsesjonsområdet på Jåttåvågen. Omsøkte løsning vil etter NVEs vurdering ha en klar samfunnsøkonomisk gevinst sammenlignet med bruk av lokale varmeløsninger. Etter NVEs vurdering vil anlegget gi besparelser i bruk av elektrisk energi og besparelser i utslipp av CO₂. Videre vurderer NVE de tekniske løsningene som gjennomførbare og konstaterer at anlegget tilfredsstiller kravet til reservekapasitet (N-1 kriteriet).

Vedrørende søknad om fortsatt utnyttelse av to stk 3 MW gasskjeler for flyttbare midlertidige varmesentraler viser NVE til gjeldende veiledning som kan lastes ned på vårt nettsted: www.nve.no. Her går det frem at det ikke er nødvendig med konsesjon for bruk av midlertidige varmesentraler innenfor konsesjonsområdet.

Den omsøkte utvidelsen i tilknytning til konsesjonsområdet på Jåttåvågen medfører en økning i kundegrunnlaget på ca 2,5 GWh. NVE konstaterer at tiltakshaver i dag leverer varme i området fra en midlertidig varmesentral. Videre har de avtaler med deler av det fremtidige kundegrunnlaget som også inkluderer 10.000 m² boligutbygging i området. Utvidelsen av konsesjonsområdet legger derfor grunnlag for å erstatte dagens midlertidige løsning med fjernvarme basert på avfall. NVE konstaterer også at muligheten for å søke kommunen om tilknytningsplikt i området kan være avgjørende for en optimal utnyttelse av fjernvarmeanlegget.

På bakgrunn av søknad, innkomne merknader og NVEs egen vurdering meddeles Lyse Neo AS konsesjon for sammenslåing av konsesjonsområdene på Forus og Jåttåvågen i Stavanger, Sandnes og Sola kommuner. Samtidig gis konsesjon for etablering av en ny avfallsforbrenningslinje på Bærheim på Stokka i Sandnes kommune, som omsøkt. Konsesjonsgrensen tilknyttet Jåttåvågen er også endret i revidert konsesjon.

NVE minner om at bygg og anlegg som skal etableres i forbindelse med kraftproduksjonen skal oppfylle de materielle krav som settes i teknisk forskrift i plan- og bygningsloven så langt disse passer. Byggeier er selv ansvarlig for å følge opp disse kravene.

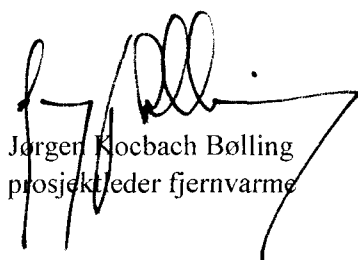
Vilkårene i vedlagte konsesjon er oppdatert i henhold til dagens praksis. Disse vilkårene må oppfylles for at etableringen skal være lovlig. Fjernvarmeanlegget må også etableres i samsvar med andre aktuelle krav etter energiloven og annen lovgivning. Blant annet nevnes:

Tilsyn: NVE fører tilsyn med konsesjonspliktige fjernvarmeanlegg, herunder oppfylling av vilkår, drift og vedlikehold av anlegget og beredskap. Tilsynet er gebyrfinansiert.

Utslipp til vann og luft: Fjernvarmeanlegg må drives i samsvar med forurensningslovens krav. Konesjonær plikter å ta kontakt med Fylkesmannen for å avklare om det er nødvendig med utslippstillatelse etter dette lovverket.

Støy: Støy fra varmesentralen ved nærmeste bebyggelse bør ikke overskride anbefalte grenseverdier fra Klima- og forurensningsdirektoratet. Fylkesmannen kan gi nærmere opplysninger om dette.

Med hilsen

Jørgen Kjøbach Bølling
prosjektleder fjernvarme

Sissel Belgen Jakobsen
førstekonsulent

Kopi:

Høringsinstanser:

Stavanger kommune
Sandnes kommune
Sola kommune
Rogaland fylkeskommune
Fylkesmannen i Rogaland
Natur og Ungdom
Gasnor
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Region Vest
Lyse Elnett AS

Orienteringsinstanser:

Enova SF